

smärta. I kapitlet om »Multidisciplinär smärtgrupp«, tycker författaren att sjukgymnast kan vara bra, men inte nödvändigt. Undertecknad skulle beteckna smärtsjukgymnasten som en mycket viktig, obligat och basal del i den multidisciplinära bedömningen och i behandlingen av patienter med långvarig smärta.

Trevlig bok för grundutbildningen

Detta är en trevlig, lättläst bok, som lämpar sig väl som introduktion i smärtämnet för de avsedda målgrupperna, både på grundutbildningsnivå samt för vidareutbildning av smärtombud etc på klinikerna. Pedagogiskt försöker den också nå de mer oinvidiga, och lyckas delvis bra med detta, med undantag av blandningen av lätt/svårt inom anatomi/fysiologi kapitlet. Speciellt kapitlet om kronisk smärta och multidisciplinärt omhändertagande är i vissa stycken bra. Det borde dock hetat »långvarig smärta« i stället för kronisk.

Kärlek och mord på sjukhus varvas med samhällskritik

Karin Wahlberg. **Sista jouden**. 363 sidor. Stockholm: Wahlström & Widstrand, 2001. Pris ca 292 kr. ISBN 91-46-18118-0.

Recensent: Lars Erik Böttiger, professor, Saltsjö-Boo.

II Deckare har blivit rumsrena, och de konstgjorda gränserna mot den skriktiga litteraturen suddas undan för undan ut. Detta sker samtidigt med och till stor del på grund av att deckarna, i stället för att främst innehålla pistolskott och slagsmål i mörka gränder, nu även tar upp aktuella samhällsproblem.

Det gör också Karin Wahlbergs debutbok, kriminalroman med titeln »Sista jouden«.

Hittar sin kollega livlös i duschen

När kirurgen Veronika Lundborg-Westman – hon bestämmer sig kort därefter att stryka ett av namnen – kommit cyklande till lasarettet måste hon duscha innan hon dyker in i jobbet, men duschen är upptagen.

Samtidigt irriteras syster Beata av att jouden inte svarar på anrop. Hon har hittat ett starkt patologiskt provsvar på en av de nyintagna patienterna.

Bägge händelserna har samma för-

klaring – när Veronika till slut öppnar dörren till duschen hittar hon sin kollega Maria Kaahn nedsjunkna på golvet.

Kollegan har gått sin sista jour

När kriminalkommisarie Claes Claesson kommer till sjukhuset hittar han inget lik i duschen – läkarna har flyttat Maria Kahn. Veronika, så van vid akuta situationer som hon är, tappar ändå huvudet, slår akutlarm, drar ut Maria ur den trånga duschen och startar upplivningsförsök, som dock avbryts efter en kort stund. Maria Kaahn har gått sin sista jour.

Ingen naturlig död

Läkarstaben vill tro att det finns en naturlig förklaring till dödsfallet, men Claessons vana ögon ser vid sin likbesiktning en rad blåmärken som definitivt inte borde finnas där han ser dem. Polisarbetet börjar – och hela kirurgkliniken kokar av rykten och misstankar.

Kliniklivet varvas med spaningsarbetet

I fortsättningen varvas skildringar av spaningsarbetet – med kriminalkommisarierna Claes Claesson i centrum – med livet på kirurgkliniken, till stor del sett med Veronikas ögon.

Tar upp samhällsproblem

Jag nämnde samhällsproblem. I Sista jouden diskuteras hur otillfredsställd man är både inom polisen och inom sjukvården – bägge arbetsområdena utsätts hela tiden för stora nedskärningar och ideliga omorganisatörer, vilka skapar olust och vantrivsel – och flykt från yrket.

De som är kvar, släpar sig fram genom vardagen utan att kunna ta hand om sig själva och leva ett normalt liv.

Paralleller till Åsa Nilssonnes roman

Samma problem finns beskrivna i Åsa Nilssonnes senaste och prisbelönade kriminalroman »Kyskhetsbältet«.

Hos Karin Wahlberg säger Veronika att »hårt arbete och ensamt ansvar för dottern hade hittills varit ett heltäckande preventivmedel«, hos Åsa Nilssonne tycker sjuksköterskorna att »deras arbete är värre än ett kyskhetsbälte« – parallelliteten kunde inte ha varit större!

Goda inblickar i sjukvårdsarbetet

Sista jouden ger goda inblickar både i polisarbete och i sjukvårdsarbete med övervikt för det senare, naturligt nog eftersom Karin Wahlberg själv är gynekolog.

Vi läser om ekonomiskt gynnsamma läkarvikariat i våra grannländer, semester- och jourproblem, trassliga patienter och egotrippade kolleger, grovt me-

ningsfyllt våld och i den uppkomna situationen inte minst om rädsla – och skvalder!

Trovärdig upplösning

Spaningsarbetet går till en början långsamt, men det framgår med all tydlighet att den mördade Maria varit manipulativ och illa omtyckt, inte minst för sitt sätt att »köra« med karlar. Hon var en ung pangbrud att spana in, inte »den missnöjda, frånskilda medelålders kärring, som befolkar hela sjukvården«. Men på slutet går det fortare och upplösningen kommer logiskt – och trovärdig.

Välkommen tillbaka med ny bok!

Karin Wahlberg skriver bra, språket flyter väl. I början tyckte jag att de stämningsskapande adjektiven var onödigt många, men när historien börjar löpa försvinner den känslan.

Hon är hjärtligt välkommen tillbaka med en ny spännande, lättläst och trevlig bok. Jag tycker det är positivt att kunna kalla en deckare »trevlig« – trots det morbida temat får man en trivsamt känsla när man läser »Sista jouden«.

Ny upplaga av Läkemedelsboken!

Utbudet av nya och dyrare läkemedel ökar och allt fler sjukdomar kan idag behandlas. För att uppnå avsedd effekt ska läkemedel användas på rätt sätt och ordinationen följas av patienten. I Läkemedelsboken finns aktuell läkemedelsinformation samlad och i årets utgåva finns även kapitel med fokus på bättre användning av läkemedel.

För bättre läkemedelsanvändning

I den nya utgåvan LB 2001/2002 återfinns bl a följande kapitel med fokus på förbättrad läkemedelsanvändning:

»Patienten – apoteket – förskrivaren«. Hur olika aktörer kan medverka till en förbättrad läkemedelsanvändning.

»Följer patienten läkarordinationen?« Hur följsamheten till behandling kan förbättras.

»Kulturella aspekter på vård och läkemedel«. Viktiga aspekter på läkemedelsbehandling hos patienter med utländsk bakgrund.

»Hur man använder läkemedelsstatistik« samt »Evidensbaserad läkemedelsanvändning«. Kapitel som syftar till bättre kontroll över läkemedelsanvändningen.